

Православни катихизис (веронаука)

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

37

Разред:

Први

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I - УВОД 1. Уводни час, 2. Понављање кључних појмова и садржаја обрађених у основној школи	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању. 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 1. године средњошколског или гимназијског образовања; моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања; бити мотивисан да похађа часове православног катихизиса. 	<ul style="list-style-type: none"> Специфичности наставе Православног катихизиса у средњој школи и гимназијама; Међусобно упознавање ученика; Рекалитулација обрађених садржаја о личносном Богу, човеку, Цркви, Литургији. 	Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихеза не постоји ради томплања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве. Катихета (вероучитељ) би требало да стално има на уму да је катихеза сведочење Истине, проповед Истине и увођење у Истину кроз Цркву као заједницу љубави.
II – БОГ ОТКРИВЕЊА 3. Творевина сведочи о Творцу 4. Човек – боготражитељ 5. Откривење – позив у заједницу 6. Бог Откривења – Света Тројица (библијска сведочанства) 7. Из молитвеног богословља Цркве (систематизација теме)	<ul style="list-style-type: none"> Пружити ученицима основ за разумевање да је творевина дело љубави Божје, да носи стваралачки печат Божји, да није случајно настала, нити је самобитна; Пружити ученицима основ за разумевање да је Бог Личност; Упознати ученике да је човек богочежњиво биће и да се Бог открива човеку ради заједнице са њим; Пружити ученицима знање о библијским, светоотачким и богослужбеним сведочанствима да је Бог Света Тројица; Омогућити ученицима да стекну основ за разумевање поступности Откривења Божјег, као и то да се Његово Откривење и данас дешава, уочава, препознаје и доживљава у Цркви. 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да наведе неке од примера Откривења Бога у Библији; моћи да разуме и тумачи значење израза homo religiosus; моћи да препозна изразе вере у Свету Тројицу у богослужбеним текстовима; моћи да препозна изразе вере у Бога као Творца у богослужбеним текстовима; моћи да разуме да се Бог из љубави открива човеку, позивајући га у заједницу; бити подстакнут да непосредније учествује у богослужењу Цркве; моћи да промишља о личној одговорности у односу према Богу и ближњима; моћи да разуме да се Божје Откривење дешава и данас у Цркви и свету; 	<ul style="list-style-type: none"> Логосност творевине (откривање Бога кроз законитост, лепоту и склад у творевини); Бог улази у историју и открива се као Личност (икономија Божја); Човек као боготражитељ; Откривење – позив у заједницу. 	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе: <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (35 часова) практична настава (2 часа) Место реализације наставе <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује у цркви – учењем у литургијском сабрању;

		<ul style="list-style-type: none"> • моћи да просуђује и препознаје сведочанства вере у свом животу. 		<p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију nastave</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне nastave која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет nastave се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чињеницама извођења nastave – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене nastave наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких
<p>III - ВЕРА, ЗНАЊЕ И БОГОПОЗНАЊЕ</p> <p>8. Вера и поверење</p> <p>9. Вера у Старом и Новом Завету</p> <p>10. Бог се познаје љубављу</p> <p>11. Вера и живот („Вера без дела је мртва...“)</p> <p>12. Из молитвеног богословља Цркве (систематизација теме)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Оспособити ученика за разликовање знања које се односи на предмете и познања личности; • Указати ученицима да су вера и поверење предуслови сваког знања; • Упознати ученике са примерима вере и поверења у Бога библијских личности; • Оспособити ученике за разумевање да је богопознање у православном искуству плод личне, слободне заједнице човека с Богом; • Пружити ученицима основ за разумевање да се богопознање као лични доживљај Христа у Цркви разликује од „знања о Богу“. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди разлику између знања које се односи на ствари и познања које се односи на личности; • моћи да препозна да је вера слободан избор човека и да се сведочи личним животом; • моћи да објасни да је богопознање у православном искуству плод личне, слободне заједнице човека с Богом; • моћи да објасни да се вером живи кроз Литургију и подвиг. 	<ul style="list-style-type: none"> • Знање о стварима и познање личности; • Присуство вере у научној методологији и научним теоријама; • Вера у Старом и Новом Завету • Познање Бога као личности методом љубави; • Вера без дела је мртва; • Сличност између човекопознања и богопознања. 	
<p>IV – ХРИШЋАНИН – ЧОВЕК ЦРКВЕ</p> <p>13. Човек и заједница</p> <p>14. Црква као литургијска заједница (моја парохија)</p> <p>15. Света Литургија – пуноћа заједнице са Богом</p> <p>16. Хришћанин – човек Цркве (систематизација теме)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разговарати са ученицима о човековој потреби да припада заједници и како се припадност остварује; • Оспособити ученике за правилно схватање појма Цркве као благодатне заједнице Бога и верних која се остварује у светој Литургији; • Указати ученицима да не постоје хришћани мимо Цркве; • Пружити ученицима основ за разумевање да је света Литургија извор спасења јер се у њој остварује пуноћа заједнице са Богом. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да увиди да хришћанин постоји преваходно као члан конкретне литургијске заједнице; • моћи да опише живот парохијске заједнице; • моћи у основним цртама да објасни да се учешћем у литургијском сабрању ступа на пут богопознања; • моћи да продискутује о православном схватању Цркве; • моћи да схвати да хришћанство подстиче човека на одговоран живот у заједници. 	<ul style="list-style-type: none"> • Црква као заједница која се пројављује на Литургији; • Моја парохија; • Хришћанин – човек Цркве; • Света Литургија – пуноћа заједнице са Богом. 	<p>активности у наставном процесу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. <p><u>Евалуација nastave</u></p> <p>Евалуацију nastave (процењивање успешности реализације nastave и остварености задатака и исхода nastave) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;
<p>V - СВЕТО ПИСМО - КЊИГА ЦРКВЕ</p> <p>17. Настанак и подела Светог Писма</p> <p>18. Канон и богонадахнутост Светог Писма</p> <p>19. Црква као место тумачења и доживљаја Светог Писма и Светог Предања</p> <p>20. Свето Писмо – књига Цркве</p> <p>21. Утицај Светог Писма на културу и цивилизацију</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознати ученике са настанком и поделом Светог Писма; • Предочити ученицима да је Свето Писмо богонахнуто књига; • Упознати ученике да је Свето Писмо књига богослужбене заједнице (Старог и Новог Израиља); • Омогућити ученицима да појме континуитет Божјег Откривења у Старом и Новом Завету; • Указати ученицима да је за правилно тумачење Светог Писма неопходна укорењеност у животу Цркве. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да именује различите књиге Светог Писма; • моћи да наброји неке ауторе књига Светог Писма; • моћи да истражује Свето Писмо користећи скраћенице, поделе на главе и стихове; • знати да се посебност Светог Писма садржи у богонадахнутости; • моћи да препозна карактер богонадахнутости Светог Писма кроз лично искуство надахћивања Светим Писмом; • моћи да наведе неке примере повезаности Старог и Новог Завета; • моћи да закључи да је Свето Писмо књига Цркве, а не појединца. 	<ul style="list-style-type: none"> • Настанак и подела Светог Писма; • Канон и богонадахнутост Светог Писма; • Црква као место тумачења и доживљаја Светог Писма и Светог Предања; • Утицај Светог Писма на културу и цивилизацију; • Свето Писмо је књига Цркве. 	<p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно опиши оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Број часова предвиђених за обраду... и систематизацију по темама:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Бог Откривења (5 часова) • Вера, знање и богопознање (5 часова) • Хришћанин – човек Цркве (4 часа) • Свето Писмо – књига Цркве (5 часова) • Хришћански живот (5 часова) <p><u>Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.</u></p>

<p>VI - ХРИШЋАНСКИ ЖИВОТ</p> <p>22. Црквено Предање и народна предања</p> <p>23. „Све ми је дозвољено, али ми није све на корист...“</p> <p>24. Из живота светих</p> <p>25. Знамените личности и хришћанство</p> <p>26. Смисао (и бесмисао) живота</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити знање ученицима да је подвиг неопходно средство за остварење личне заједнице с Богом у Христу, у којој ће Бог бити извор нашег вечног постојања и личног идентитета; • Оспособити ученика за разликовање народног и црквеног Предања и правилно доживљавање православног етоса који извире из литургијског начина постојања људи и природе; • Развијање свести ученика о неопходности одговорног живота у заједници и ослобађања од егоцентризма; • Упознати ученике да је светост достижна и данас, те да није привилегија прошлости; • Омогућити разумевање ученицима да је човек биће смисла; • Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса. 	<p>моћи да увиди да постоји разлика између народног и црквеног предања и да заузме став према њима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да уочи да светост живота није могућа без истовремене заједнице са Богом и људима; • знати да су сви људи призвани да буду свети; • моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда средње школе. 	<p>Питања односа народног и црквеног предања;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Животна искушења и суочавање са њима; • Живот није случајност него је дар; • Светост као мера људског достојанства. 	
---	--	--	---	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Историја
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Екологија

6. Психологија
7. Социологија
8. Философија
9. Грађанско васпитање

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

37

Разред:

Други

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>I – УВОД</p> <p>1. Понављање кључних појмова обрађених у првом разреду средње школе</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; • Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. године средњошколског или гимназијског образовања; • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 	<ul style="list-style-type: none"> • Специфичности наставе Православног катихизиса у средњој школи и гимназијама; • Реконструкција обрађених садржаја о Богу, Цркви као богослужбеној заједници, хришћанском животу. 	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.</p>
<p>II - СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА</p> <p>2. Стварање света</p> <p>3. Стварање човека по икони и подобју Божјем</p> <p>4. Творевина и човеково место у њој</p> <p>5. Свет је створен са циљем да постане Црква</p> <p>6. Представе стварања света и човека у православној иконографији</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да стекну неопходно знање да узрок постојања света јесте личност Бог Који слободно из љубави ствара свет; • Развијање свести код ученика о стварању човека по „икони и подобју Божјем“, односно као слободне личности способне за љубав према другом бићу; • Оспособити ученике за разумевање да је свет и све што је у њему, створено за вечност, да буде причасник вечног Божјег живота; • Прелочити ученицима 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да интерпретира учење Цркве о стварању света; • моћи да објасни да је човек икона Божја зато што је слободан; • моћи да објасни да је човек подобје Бога зато што је способан за заједницу; • моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да вечно живи у заједници са Њим; • бити подстакнут да просуђује о смислу постојања човека и света; • моћи да разликује особености створеног и нествореног; • моћи да развија одговорност за сопствени живот и живот других; • моћи да преиспитује и вреднује сопствени однос према Богу, другом човеку и према творевини Божјој. 	<ul style="list-style-type: none"> • Библијска сведочанства о стварању света и човека; • Учење Цркве о стварању света и човека; • Последнице стварања ни из чега по природу и човека; • Творевина и човеково место у њој; • Свет је створен са циљем да постане Црква; • Православна иконографија о стварању света. 	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p>Врсте наставе</p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (35 часова) • практична настава (2 часа) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви-учешћем у литургијском сабрању; <p>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном

	<p>чињеницу da je човек од Бога призван да управља целим светом и да га приноси Богу, те да се у тој заједници обожи и човек и свет.</p>			<p>уознавању ученика, уознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, групи располаже.</p>
<p>III – ПРАРОДИТЕЉСКИ ГРЕХ 7. Библијска повест о прародитељском греху 8. Прародитељски грех као промашај шља стварања 9. Светоотачко тумачење прародитељског греха 10. Јединство човека са Богом – једини начин да се превазиђе смрт 11. Човекова злоупотреба творевине 12. Прародитељски грех у светлости богослужбених текстова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основ за разумевање прародитељског греха на основу библијског сведочанства, тумачења Светих Отаца и учења Цркве; • Ученицима предочити да се човек промашај (грех) састоји у одвајању човека и света од Бога; • Пружити ученицима основ за разумевање да спасење као превазилажење смрти и задобијање вечног живота, јесте повратак у заједницу с Богом. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да објасни у чему се састоји прародитељски грех; • моћи да сагледа последње прародитељског греха и начин њиховог превазилажења; • моћи да објасни каква је улога човека у остваривању назначења света; • моћи да просуди о важности учествовања у литургијском сабрању за сопствено спасење; • бити подстакнут да се одговорније односи према природи; • моћи да стекне увид у личну одговорност за своје поступке; • моћи да уочи значај покајања за своје спасење. 	<ul style="list-style-type: none"> • Библијска и светоотачка сведочанства о прародитељском греху; • Последње прародитељског греха; • Еколошки проблем као једна од последња човекове отуђености од Бога; • Превазилажење еколошке кризе је могуће повратком човека у заједницу са Богом; • Појам прародитељског греха у богослужбеним текстовима. 	<ul style="list-style-type: none"> • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонована наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чињеницама извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психолошког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.
<p>IV – СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД АДАМА ДО ИЗРАИЉА) 13. Каин и Авел 14. Ноје и барка, као праслике Христа и</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима разумевање да се Стари Завет у главним цртама, периодима, личностима и догађајима може посматрати као праслика и најаву новозаветних догађаја; 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да уочи да се Бог у Старом и Новом Завету открива као личност и да позива човека у заједницу са Њим; • моћи да, на примеру Канин и Авел, закључи да је свако убиство – братоубиство; • моћи да, на примеру Ноје, схвати значење појма праслика Христа и Цркве као места 	<ul style="list-style-type: none"> • Тајна Христова у историји спасења; • Лични однос са Богом старозаветних патријараха и праотаца; • Праслике Христа и Цркве у периоду старозаветних 	<ul style="list-style-type: none"> • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
<p>Цркве 15. Црква и Вавилонска кула 16. Авраамов завет са Богом и наговештај Цркве Христове 17. Жртвовање Исака као праслика жртве Христове 18. Јаков постаје Израел</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима да стекну знање о историјском току остварења Божјег плана о свету; • Пружити ученицима основ за разумевање да се у личности Исуса Христа испуњава оно што је откривено и речено у Старом Завету; • Предочити ученицима у чему се састоји разлика између Цркве као богочовечанске заједнице и других облика људских заједница; • Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и изјавља народ Божји. 	<p>спасења;</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да, на примеру Вавилонске куле, схвати да ни једна људска заједница мимо Бога не води остварењу човековог назначења; • моћи да разуме да је откривење Аврааму почетак остваривања Цркве у историји; • бити свестан да је за богопознање неопходан личан сусрет са Богом; • моћи да разуме да је обећање потомства дато Аврааму духовног карактера. 	<p>патријараха и праотаца.</p>	<p>Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем става; <p>Оцењивање Непосредно општо оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p>Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стварање света и човека (5 часова) • Прародитељски грех (6 часова) • Свештена историја спасења (од Адама до Израиља) (6 часова) • Свештена историја спасења (од Мојсија до Христа) (6 часова) • Старозаветна ризница (3 часа) <p>Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.</p>
<p>V - СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД МОЈСИЈА ДО ХРИСТА) 19. Откривење Бога Мојсију (ЈХВХ, ђ ђв) 20. Пасха 21. Месија шљ старозаветних нишкеивања 22. Давид и Соломон 23. Испуњење старозаветних пророштава у Исусу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основ за разумевање да је целокупан садржај старозаветне месижанске мисли остварен тек у Новом Завету у личности Господа Исуса Христа; • Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и изјавља народ Божји; • Упознати ученике са значајем старозаветног празновања Пасхе као праслике молитвеног 	<ul style="list-style-type: none"> • знати да је старозаветна вера – вера у једнога Бога; • моћи да објасни нека од старозаветних пророштава која су се остварила у личности Христове; • моћи да наведе који старозаветни догађаји јесу праслика Сина Божјег и новозаветне Цркве. • моћи да повезује догађаје старозаветне и новозаветне историје; • моћи да уочи разлику између уобичајеног значења речи пророк и њеног библијског смисла; 	<ul style="list-style-type: none"> • Повезивање појмова; Стари и Нови Израил; мјна и Причеши, Пасха и Васкрсење, Педесетница и Силазак Светог Духа на Апостоле, Помазаник или Месија; • Месија – шљ старозаветних нишкеивања; • Откривење Бога Мојсију; • Пасха; • Давид и Соломон; • Делатност старозаветних 	

Христу 24. Праслике Свете Тројице, Исуса Христа и Цркве у Старом Завету (систематизација теме)	сећања на Христово Страдање, Васкрсење и Други долазак; • Омогућити ученицима разумевање да се деловањем пророка Божјих увек изграђује Црква.	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да, на примеру пророчке делатности, увиди значај старана о социјално угроженим категоријама друштва; • моћи да схвати, на примеру Израелља, да Црква има наднационални карактер; • моћи да упореди Десет заповести са Христовим заповестима о љубави; • знати да је месијанска идеја присутна током старозаветне историје; • моћи да промишља о сопственом месту у историји спасења; 	пророка; • Испуњење старозаветних пророштава у Исусу Христу; • Праслике Свете Тројице, Исуса Христа и Цркве у Старом Завету.	
VI – СТАРОЗАВЕТНА РИЗИЦА 25. Мудросна књижевност – одабрани одељци 26. Одабрани одељци из Псалма Давидових 27. Старозаветни списи у богослужењу Цркве	<ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима доживљај старозаветне побожности; • Подстицати ученике на промишљање о незамењивости и вредности сопствене личности; • Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да се, подстакнут примерима, смелије суочи са грехом самооправдавања и сваким грехом, уопште; • моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 2. разреда средње школе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мудросна књижевност; • Псалми Давидови; • Пророци Илија и Јелисеј; • Старозаветни списи у богослужењу Цркве. 	

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност	6. Философија
2. Историја	7. Социологија
3. Географија	8. Ликовна култура
4. Екологија	9. Музичка култура
5. Физика	

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

37

Разред:

Трећи

ТЕМА (методске јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Понављање кључних појмова обрађених у другом разреду средње школе	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начиним реализације наставе Православног катихизиса; • Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању. 	<ul style="list-style-type: none"> • сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. године средњошколског или гимназијског образовања; • уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 	<ul style="list-style-type: none"> • Специфичности наставе Православног катихизиса у средњој школи и гимназијама; • Реканитулација обрађених садржаја о стварању света и човека, прародитељском греху и историји спасења. 	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науку да катихеза не постоји ради гомилана информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.</p>
II – ХРИСТОС ИСТИНИТИ БОГ И ИСТИНИТИ ЧОВЕК 2. Господ Исус Христос: Нови Адам, Месија и Емануил; 3. Исус Христос – Оваплоћени Логос Божји 4. Христос истинити Бог и истинити Човек 5. Теологија иконе (систематизација теме)	<ul style="list-style-type: none"> • Ученицима пружити основ за разумевање значаја Христове личности и Његовог живота за наше спасење; • Протумачити ученицима Христово имена: Нови Адам, Месија и Емануил; • Протумачити ученицима пролог Јеванђеља по Јовану; • Ученицима пружити основ за разумевање да је Христос потпуни Бог и потпуни човек; • Упознати ученике са теологијом иконе – да се на иконама пројављује историјска и есхатолошка димензија, 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи ће разумети значење израза Нови Адам, Месија и Емануил, Логос; • моћи да изложи зашто је Исус Христос као посредник између Бога и човека једини Спаситељ света; • моћи да у прологу Јеванђеља по Јовану укаже на места у којима се говори о Богу као Логосу; • моћи у основним цртама да опише зашто је могуће да се у новозаветној Цркви представља Бог; • моћи да наведе основне разлике између слике и иконе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Господ Исус Христос: Нови Адам, Месија и Емануил; • Исус Христос – Оваплоћени Логос Божји; • Христос истинити Бог и истинити Човек. 	<p>На почетку сваке наставне теме учешке би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начиним остваривања програма рада, као и са начиним вредновања њиховог рада.</p> <p>Врсте наставе</p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (37 часова) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;

<p>III - ПРИБЛИЖИЛО СЕ ЦАРСТВО БОЖЈЕ...</p> <p>6. Почетак Христове проповеди</p> <p>7. Блаженства</p> <p>8. Беседа на гори</p> <p>9. Параболе о Царству Божјем</p> <p>10. Царство Божје – циљ Христове проповеди (систематизација теме)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основ за разумевање да Христос доноси Царство Божје у свет; • Посматрати Христово учење о Блаженствима у савременом контексту; • Предочити ученицима Христово учење о Царству Божјем; • Христова проповед има универзални карактер. 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да закључи да је Царство Божје заједница са Христом; • моћи да увиди актуелност Христове проповеди; • знати да је Христова делатност и проповед познa свима у Царство Божје; • моћи да увиде како поуке из Христове проповеди могу да примене на сопствени живот. 	<ul style="list-style-type: none"> • Христова проповед; • Беседа на гори; • Параболе о Царству Божјем; • Царство Божје – циљ Христове проповеди. 	<p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. • Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, који својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.
<p>IV - ГДЕ ЈЕ ХРИСТОС ТУ ЈЕ И ЦАРСТВО БОЖЈЕ</p> <p>11. Где је Христос ту је и Царство Божје</p> <p>12. Преображење Христово и објава Његовог страдања</p> <p>13. Лазарево Васкрсење и Улазак Христов у Јерусалим</p> <p>14. Тајна Вечера слика Царства Божјег</p> <p>15. Христос Нова Пасха</p> <p>16. Вознесење и Други Долазак Христов</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Упознати ученике да Христос у својој личности обједињује Царску, Првосвештеничку и Пророчку службу; • Протумачити ученицима догађај и тропар Преображења у светлости исихастичког искуства Цркве; • Подстаћи ученике на размисљање да је Христова смрт на Крсту крајњи израз љубави Бога према човеку; • Упознати ученике са есхатолошком димензијом свете Литургије; • Ученицима указати да је Христовим Вознесењем 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да повеже догађај Преображења са литургијском песмом «Видјехом свијет истиниј...»; • моћи да разуме да је свака заједничка трпеза израз заједничтва; • моћи да разуме да Христос Тајном Вечером установљује начин на који ће остваривати заједницу са својим ученицима у све дане до свршетка века; • моћи да разуме да сва радост хришћанске вере извире из свести о победи над смрћу и Христовом сталном присуству; • моћи да, причешћујући се, доживљава себе као учесника Тајне Вечере; • моћи да у основним цртама изложи смисао Христовог страдања и смрти; • моћи да објасни да се Христос возноси на небо да би узнео људску природу Оцу; • моћи да разуме да се Христос возноси на небо да би наша вера у Христа била слободна 	<ul style="list-style-type: none"> • Где је Христос ту је и Царство Божје; • Преображење Христово и објава Његовог страдања; • Лазарево Васкрсење и Улазак Христов у Јерусалим; • Тајна Вечера • Христос Нова Пасха; • Свети Дух Утешитељ – Дух заједнице и Цар Небески. 	<ul style="list-style-type: none"> • Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. • Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонувања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чињеницама извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.

<p>17. Свети Дух Утешиатељ – Дух заједнице и Цар Небески (систематизација теме)</p>	<p>Христос прослављен као Господ и да је у Њему прослављена људска природа;</p> <ul style="list-style-type: none"> Ученицима пружити основ за разумевање да је и после свог Вознесења Христос са нама у све дане до свршетка века; Протумачити ученицима неколико новозаветних пневматолошких одељака. 	<p>(а не изнуђена);</p> <ul style="list-style-type: none"> знати да је општење са Христом и данас могуће у заједници Духа Светога – у Цркви. 		<ul style="list-style-type: none"> Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. <p>Евалуација наставе</p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова; <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно општно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика; <p>Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> Христос истинити Бог и истинити човек (4 часа) Приближило се Царство Божије... (5 часова) Где је Христос ту је и Царство Божије (7 часова) Мој живот у Христу (4 часа)
<p>V - МОЈ ЖИВОТ У ХРИСТУ 18. Покајање и праштање 19. Труд и ревност 20. Вера и формализам у вери 21. Света Литургија – пројава Царства Небеског (систематизација теме)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Подстицати ученике на хришћански однос према свету, себи и ближњима указивањем на пример Христа чији је живот испуњем безусловном љубављу према сваком човеку; Подстицати ученике да се свакодневно труде у подвигу делатне љубави према Богу и ближњима; Упутити ученике да је основни смисао хришћанског етоса вољети друге као што Христос воли нас; Омогућити ученицима основ за разумевање да Христов Закон љубави није могуће испуњавати на формалан начин. 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да разуме да покајање (преузмљење) значи постављање Царства Божијег за приоритет живота; моћи да разуме да покајање подстиче човека да тражи Царство Божије; знати да истински однос са Богом не сме бити формалистички; бити свестан значаја испуњавања Христових заповести у свом животу; схватити да се учешћем на Литургији учествује у Царству Божијем. 	<ul style="list-style-type: none"> Покајање и праштање; Труд и ревност; Вера и формализам у вери; Света Литургија – пројава Царства Небеског. 	<p>Оцењивање</p> <p>Непосредно општно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика; <p>Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> Христос истинити Бог и истинити човек (4 часа) Приближило се Царство Божије... (5 часова) Где је Христос ту је и Царство Божије (7 часова) Мој живот у Христу (4 часа)
<p>VI - СВЕТОТАЈНСК И ЖИВОТ ЦРКВЕ 22. Крштење и Миропомазање 23. Покајање и</p>	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити ученицима да схвате да је наш живот у Цркви немислиив без учешћа у светим Тајнама; Упознати ученике да човек Крштењем и Миропомазањем задобија 	<ul style="list-style-type: none"> моћи на основном нивоу да тумачи новозаветна сведочанства о значају Крштења; моћи да схвати да је Крштење прихватање позива на светост; моћи да објасни да Миропомазање значи 	<ul style="list-style-type: none"> Крштење и Миропомазање; Покајање и исповест; Свештенство; Света Литургија – светајна Цркве. 	<ul style="list-style-type: none"> Светотајински живот Цркве (4 часа) Новозаветна ризница (5 часова) <p>Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.</p>

<p>исповест</p> <p>24. Свештенство</p> <p>25. Света Литургија – Светајна Цркве</p>	<p>еклениолошку ипостас (црквени идентитет);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Омогућити ученицима разумевање да су Исповест и Покајање обновљење благодати Крштења; • Указати ученицима да је свештеничка служба продужетак Христовог служења којим је Он спасао свет; • Указати ученицима да се учешћем у светим Тајнама постаје лео Тела Христовог; • Развијати свест ученика да је света Литургија Тајна Божјег присуства у свету и уласка у Царство Божје. 	<p>примање дарова Светог Духа за служење у Цркви;</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да схвати да су исповест и покајање повратак у наручје Очево и заједницу Цркве; • знати да су службе у Цркви дарови Духа Светога; • моћи да међусобно разликује различите службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон, лаж) и увиди њихову повезаност; • бити свестан да све Тајне свој смисао добијају у Литургији. 		
<p>VII - НОВОЗАВЕТНА РИЗИЦА</p> <p>26. Анафора светог Василија Великог</p> <p>27. Литургијски контекст молитве Оче наш</p> <p>28. «Ако једном од ових малих учинисте, мени учинисте...»</p> <p>29. Христов однос према потребитима</p> <p>30. Сви сте једно у Христу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пружити ученицима основ за разумевање целокупног домостроја спасења на примеру анафоре Василија Великог; • Детаљно протумачити ученицима молитву Оче наш у контексту Литургије; • Пружити ученицима основ да повежу Христов однос према потребитима са харитативном делатношћу хришћана данас; • Предочити ученицима кроз јеванђељске текстове 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна догађаје из историје спасења у Анафори Василија Великог; • моћи да тумачи молитву Оче наш као литургијску молитву; • моћи да разуме да братска хришћанска љубав своје порекло има у примеру Христове љубави; • бити свестан да хришћанско братољубље превазилази крвно и национално порекло; • моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 3. разреда средње школе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Анафора светог Василија Великог; • Литургијски контекст молитве Оче наш; • Ако једном од ових малих учинисте, мени учинисте...; • Христов однос према потребитима; • Сви сте једно у Христу... 	
	<p>да у прихватању Христове Тајне нема раздора међу људима;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса. 			

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Грађанско васпитање
3. Историја
4. Екологија
5. Географија

6. Филозофија
7. Психологија
8. Социологија
9. Ликовна култура
10. Музичка култура

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I - УВОД 1. Понављање кључних појмова обрађених у трећем разреду средње школе	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса; Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању. 	<ul style="list-style-type: none"> сагледа садржаје којима ће се bavити настава Православног катихизиса у току 4. године средњошколског или гимназијског образовања; уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 	<ul style="list-style-type: none"> Специфичности наставе Православног катихизиса у средњој школи и гимназијама; Рекapитулација обрађених садржаја о личности Господа Исуса Христа. 	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитеља) би требало стално да има науку да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.</p>
II - ЗА ЖИВОТ СВЕТА 2. „Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа...“ 3. „Заблагодаримо Господу...“ – узајамно даривање 4. „Због свега и за све...“ 5. Трпеза Господња – конкретност заједничарења 6. „У миру изиђимо...“	<ul style="list-style-type: none"> Пружити ученицима основ за разумевање да Литургија преображава свет уносећи у њега есхатолошку реалност; Упознати ученике са садржајем и структуром свете Литургије; Предочити ученицима значај активног учешћа у светој Литургији; Нагласити ученицима да су хришћани позвани да у свету сведоче етос свете Литургије. 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да препознаје елементе свете Литургије; моћи да препозна да је благодатно искуство Литургије предокушај Царства Божјег; моћи да назре космолошки и есхатолошки карактер Литургије; моћи да тумачи литургијску молитву после светог Причешћа; моћи да схвати да се Причешћем заобија отпуштење грехова, љубав нелицемерна, смелост према Богу, усвојење Царства Божјег. бити свестан да се његов живот у Цркви не ограничава на време служења свете Литургије. 	<ul style="list-style-type: none"> Садржај и структура свете Литургије; „Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа...“; „Заблагодаримо Господу...“ – узајамно даривање; „Због свега и за све...“; Трпеза Господња – конкретност заједничарења; „У миру изиђимо...“. 	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p>Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (31 часова) практична настава (1 час) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;
III – ИСТОРИЈА И ЕСХАТОЛОГИЈА У ЦРКВИ 7. Хришћанско схватање историје 8. Црква у прогону и слобода хришћана 9. Појава и развој монаштва 10. Јединство Цркве и сабори 11. Мисија светих Кирила и Методија 12. Светосавље – пут који води у Живот 13. Косовски завет – есхатолошко опредељење народа 14. Светитељи нашег рода – благо целог света 15. Исихазам 16. Есхатон као узрок постојања Цркве и историје (систематизација теме)	<ul style="list-style-type: none"> Представити ученицима хришћанско схватање историје као процес који у есхатону заобија свој смисао и испуњење; Упознати ученике са најважнијим догађајима из историје Цркве; Упознати ученике са најзначајнијим елементима кирило-методијевске традиције Нагласити ученицима да је Светосавље хришћански етос српског народа; Упознати ученике да се опредељење за Царство Небеско изражава на реалан начин: сведочењем Христа и личним животом; Упознати ученике са богатством исихастичке праксе и богословља. 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да схвати да историја има есхатолошко усмерење; моћи да схвати разлог за гоњење хришћана у римском царству; моћи да схвати да нема суштинске разлике између светосавског и хришћанског етоса; моћи да наброји неке српске светитеље и да објасне како су они служили Богу и ближњима; моћи да доведе у везу виђење таворске светлости са исихастичком праксом; бити свестан могућности мистичког општа заједнице са Богом. 	<ul style="list-style-type: none"> Хришћанско схватање историје; Црква у прогону и слобода хришћана; Појава и развој монаштва; Јединство Цркве и сабори; Мисија светих Кирила и Методија; Светосавље – пут који води у Живот; Косовски завет – есхатолошко опредељење народа; Светитељи нашег рода – благо целог света; Исихазам. 	<p>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком водичке ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонувања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чињеницама извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.
IV – ХРИШЋАНСТВО У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ 17. Егоизам 18. Проблеми биоетике 19. Хришћански	<ul style="list-style-type: none"> Омогућити ученицима да изграде хришћански став према савременом схватању слободе, љубави, заједнице...; Пружити ученицима основ за разумевање да хришћанска теорија и пракса носе снагу којом би могло да се одговори 	<ul style="list-style-type: none"> постати свестан да је егоизам суштински проблем човековог друштва, јер разара заједницу; моћи да критички вреднује проблеме савремене цивилизације у светлу искуства Цркве (савремено схватање слободе, љубави, другог човека); моћи да промишља о разлозима постојања болести и како се носити са њима са православног становишта; 	<ul style="list-style-type: none"> Егоизам; Проблеми биоетике; Хришћански поглед на болести; Питања личног, породичног и друштвеног морала; Хришћанство и изазови потрошачког друштва; Деликвенција и вршњачко 	<ul style="list-style-type: none"> У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и

<p>послед na bolesti</p> <p>20. Pitava lično, porodično i društvenog moraza</p> <p>21. Хришћанство и изазови потрошачког друштва</p> <p>22. Деликвенција и вршњачко насиље</p> <p>23. Проблем теодицеје</p>	<p>на најважнија искушења савременог света и човека;</p> <ul style="list-style-type: none"> Оспособити ученика да богословски размишља о биоетичким проблемима на основу одабраних примера; Упознати ученике са различитим богословским поимањима болести; Кроз разговор о болестима зависности подстаћи ученике да се одговорно суочавају са егзистенцијалним питањима; Кроз дискусију о проблемима моралности у социолошким оквирима помоћи ученицима да изграде правилан етички став о томе; Разговарати са ученицима о породичним вредностима и савременим изазовима; Разговарати са ученицима о проблему човекове одређености у потрошачком друштву; Разговарати са ученицима о човекој тежњи да пребацује одговорност на Бога за зло у свету и дати објашњење са православног становишта; 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да схвати да су болести зависности последица неиспуњености смислом и правим животним садржајима; бити свестан да личност ниједног човека не сме да буде сведена на предмет, ствар или број; бити свестан значаја јединствености, вредности и непоновљивости сопствене личности и личности других људи; бити свестан да је деперсонализација исто што и десакрализација човека; моћи да увиди да је лек против одређења човека – искуство Цркве и да личност не постоји без заједнице слободе и љубави; да схвати да је насиље немогуће ако је други за мене личност. 	<p>насиље; • Проблем теодицеје.</p>	<p>Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.</p> <p>Евалуација наставе</p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова; <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено испитивање; писмено испитивање; посматрање понашања ученика; <p>Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> За живот света (5 часова) Историја и есхатологија у Цркви (10 часова) Хришћанство у савременом свету (7 часова) Тачно изложење православне вере (1 час) <p>Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.</p>
<p>V – ТАЧНО ИЗЛОЖЕЊЕ ПРАВОСЛАВНЕ ВЕРЕ</p> <p>24. Тачно изложење православне вере</p>	<ul style="list-style-type: none"> Рекапитулирати и продубити знања ученика о основама православне вере; Помоћи ученицима да изврше синтезу досадашњих знања и разумевања о основама православне вере; Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току циклуса школовања. 	<ul style="list-style-type: none"> моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса. 	<ul style="list-style-type: none"> Тачно изложење православне вере светог Јована Дамаскина. 	

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

- Српски језик и књижевност
- Философија
- Социологија
- Екологија
- Биологија
- Грађанско васпитање
- Историја
- Ликовна култура
- Музичка култура